

Kétszívűség és a hit

Bibliavetítés: „Honnét vannak háborúk és harcok közöttetek? Nem onnan-e a ti gerjedelmeitekből, amelyek a ti tagjaitokban vitézkednek? Kívántok [valamit], és nincs nektek: gyilkoltok és irigykedtek, és nem nyerhetitek meg; harcoltok és háborúskodtok; és nincsen semmitek, mert nem kéritek. Kéritek, de nem kapjátok, mert nem jól kéritek, hogy gerjedelmeitekre költsétek azt.

Parázna férfiak és asszonyok, nem tudjátok-e, hogy a világ barátsága ellenségeskedés az Istennel? Aki azért e világ barátja akar lenni, az Isten ellenségévé lesz. Vagy azt gondoljátok, hogy az Írás hiába mondja: Irigységre kívánczik a lélek, amely bennünk lakozik? De [majd] nagyobb kegyelmet ad; ezért mondja: Az Isten a kevélyeknek ellenük áll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad.

Engedelmeskedjétek azért az Istennek; álljatok ellene az ördögnek, és elfut tőletek. Közeledjétek az Istenhez, és közeledni fog hozzátok. Tisztítsátok meg kezeiteket, ti bűnösök, és szenteljétek meg szíveiteket ti kétszívűek. Nyomorkodjatok és gyászoljatok és sírjatok; a ti nevetéseitek gyászra forduljon, és örömeitek szomorúságra. Alázzátok meg magatokat az Úr előtt, és felmagasztal titeket. (...)

Nosza immár ti, akik azt mondjátok: Ma vagy holnap elmegyünk ama városba, és ott töltünk egy esztendőt, és kalmárkodunk, és nyerünk; Akik nem tudjátok mit hoz a holnap: mert micsoda a ti életek? Bizony pára az, amely rövid ideig látszik, azután pedig eltűnik. Holott ezt kellene mondanotok:

- Ha az Úr akarja és élünk, íme, ezt, vagy amazt fogjuk cselekedni.

Ti ellenben elbizakodottságotokban dicsekedtek: Minden ilyen dicsekedés gonosz. Aki azért tudna jót cselekedni, de nem cselekszi, bűne az annak.” Jakab 4: 1-10, és 13-17.

Alapige: „Ha pedig valakinek közületek nincsen bölcsessége, kérje Istentől, aki mindenkinek készségesen és szemrehányás nélkül adja; és megadatik neki. De kérje hittel, semmit sem kételkedvén: mert aki kételkedik, hasonlatos a tenger habjához, amelyet a szél hajt és ide s tova hány. Mert ne vélje az ilyen ember, hogy kaphat valamit az Úrtól; A kétszívű, a minden útjában állhatatlan ember.” Jakab 1: 5-8.

A jó cselekvéséhez bölcsesség szükségeltetik. A bölcsesség kezdete Istennek félelme,¹ vagyis Istenbe vetett rendíthetetlen gyermeki bizalom; megismerni a mennyei Atyát és Krisztust, akit Ő adott ennek a világnak!² Hitvallásunkból tudjuk, hogy a hit biztos ismeret is nemcsak szívbeli bizodalom. A hit-bizalom nem valami csupán bennünk létező szubjektív képződmény, hanem van objektív, azaz rajtunk kívüli és tőlünk függetlenül létező és tőlünk függetlenül is működő része is. E hit-bizalom sajátossága viszont az, hogy az objektív és a szubjektív elemek egymásban vannak, hatnak egymásra, elválaszthatatlanul átjárják egymást.

¹ A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme; jó belátása van mindenkinek, aki ezt gyakorolja; annak dicsérete megmarad mindvégig. Zsolt 111:10; A bölcsességnek kezdete az Úrnak félelme; és a Szentnek ismerete az észesség. Péld 9:10.

² Mert azért szállottam le a mennyből, hogy ne a magam akaratát cselekedjem, hanem annak akaratát, aki elküldött engem. Az pedig az Atyának akaratát, aki elküldött engem, hogy amit nekem adott, abból semmit el ne veszítsek, hanem feltámasszam azt az utolsó napon. Az pedig annak az akaratát, aki elküldött engem, hogy mindaz, aki látja a Fiút és hisz ő benne, örök élete legyen; és én feltámasszam azt az utolsó napon. Ján 6:38-40.

Mi ez az úgy nevezett biztos ismeret, ami tőlünk független, rajtunk kívül is létező megváltozhatatlan valóság és igazság? A válasz: A Krisztus elvégzett váltsága, amit az Anyaszentegyház hitvallásában összefoglalva hiszünk és vallunk.

Ennek a váltságnak egyik mindent meghatározó és megváltoztató következménye, hogy Krisztussal együtt én magam is meg vagyok feszítve, az Ő halálával pedig én is meghaltam. Krisztussal megfeszített voltam a kómához, vagy bénultsághoz hasonló tehetetlen állapot. A bénultságban kezdetben kínos, majdnem elviselhetetlen, hogy az ember olyan tehetetlen, hogy még a kanalat sem tudja a szájához emelni, arcáról a legyet elhajtani. Érthető, hogy az ilyen elesett ember nem hagy fel a belső lázongással (...).³

A váltság alapjára állva megtérni, újjászületni és hinni egyfajta megbékélést jelent, hogy míg előtte egész lényed lázadással és aggodalommal telt el, mostantól tudatosul benned, sőt meg is tapasztalod, hogy a bűnös ember tulajdonképpeni állapota és magatartása Isten előtt a tehetetlenség. Ezt nem elmélkedés, hanem az igaz kijelentés alapján hittől elfogadott igazság, más szóval a megtérés és újjászületés gyümölcseképpen megvalósult tapasztalat, melynek bizonyosságával tudja már, hogy a gyenge kisded gyermek sem tehetetlenebb anyjával való viszonyában, mint ő az Istennel való viszonyában.⁴

A megtért és újjászületett ember „minden ponton tehetetlen marad, akár bűnbocsánatról, bűn feletti győzelemről, a lélekben való új életről, a kegyelemben való növekedésről, vagy a mindennapi életben az Istenhez és az emberekhez való hűségről legyen szó. Viszont ez a tehetetlensége most új módon vonul be imádkozó életébe. Ha előtte a tehetetlenség imádságának viharos középpontja volt, amely vagy segélykiáltásban tört ki, vagy elnémította lelkét, most egész imaéletét tehetetlensége hordozza. Megújult elméje eme felismerése által úgy bízza magát a mindenható és szent Isten gondjára, ahogyan a kisded bízza magát édesanyja gondviselésére.”⁵

A váltság alapjára állva hinni egy olyan átkapcsolást jelent, mint amikor az úszó belecsobban a vízbe, ahol teljesen automatikusan átvált az úszáshoz alkalmazott lélegztvételtől és mozgásra és minden gond és félelem nélkül egészen otthonosan halad a víz színén.

A hit-bizalom ott kezdődik, amikor megfeszített voltunk/voltam, vigasztalás és isteni erő forrásává lesz, mert ott, ahol nekem végem, kezdődik Krisztus a feltámadott, a megdicsőült és Mindenható Úr. Ez egy más tudatosság. Minden gondolatomat, tervemet, vágyamat a megfeszített voltomból kiindulva szemlélek, minden rajtam kívüli és bennem is megjelenő eseményhez megfeszített voltomból kiindulva viszonyulok, fogadok el, hagyom magam általa és Ő általa irányítani. A Krisztustól való ilyen függőségem egészen sajátos kapcsolatot teremt köztem és Ő között, köztem és mennyei Atyám között. Szerintem ez az istengyermeki, ha úgy tetszik édeni szent kötelék, amelyben Jézus, a mi Urunk mindvégig, azaz a keresztfán általi haláláig, sőt azon túlmenően, Atyja jobbán történő megdicsőítéséig megmaradt!

Ameddig tudatában vagyok megfeszített voltomból fakadó tehetetlenségemnek, nem lephet meg semmiféle nehézség, nem zavarhat meg a nyomorúság, nem ijeszthet meg semmiféle

³ Ole Hallesby: Az imádságról, Evangéliumi Kiadó. 17-18 o.

⁴ Vesd össze Ole Hallesby: Az imádságról, Evangéliumi Kiadó. 16-17 o.

⁵ Vesd össze Ole Hallesby: Az imádságról, Evangéliumi Kiadó. 17 o.

akadály,⁶ mert minden, még a dicséretetek is, elsősorban már nem nekem, hanem mindenekelőtt a Mindenható Krisztusnak szólnak!

E vázolt hit nélkül nincs imádság, bármilyen nagy is a tehetetlenség. Imádság, „csak a hittel egyesült tehetetlenségből fakadó imádság.”⁷ Hit pedig nem létezik az Isten ígéje nélkül, mert az Úr ígéje gerjeszti fel bennünk a bizalommal történő imádkozást!

Kérj hittel! Jakab 1: 6-8.

A kétszívűség ebben az összefüggésben egészen egyszerűen a valótlanágban való visszalépés. Ha a legszilárdabb valóságok egyike a Krisztussal együtt megfeszített és meghalt voltom, akkor ennek negligálása, tagadása, vagy pusztán semmibe vétele, egyenlő a valótlanágba való visszalépéssel, egy olyan életszemléletbe, amelyben nem veszem számításba, vagy egyenesen tagadom a Krisztussal együtt megfeszített, meghalt és eltemetett voltomat, de akkor ezzel együtt megváltott, üdvözített voltomat is. Az Úr Jézus Krisztus mondta:

- „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: Aki énbennem marad, én pedig őbenne, az terem sok gyümölcsöt: mert nálam nélkül semmit sem cselekedhettek. Ha valaki nem marad énbennem, kivettetik, mint a szőlővessző, és megszárad; és egybe gyűjtik ezeket és a tűzre vetik, és megégnek. Ha énbennem maradtok, és az én beszédeim bennetek maradnak, kérjete, amit csak akartok, és meglesz az nektek. Abban dicsőíttetik meg az én Atyám, hogy sok gyümölcsöt teremjete; és legyetek nekem tanítványaim. Amiképpen az Atya szeretett engem, én is úgy szerettelek titeket: maradjatok meg ebben az én szeretetemben.” Ján 15:5-9.

„Gyakran megtörténik tehát, hogy nem maradunk meg a Szőlőtő Krisztusban, kiesünk az Istenben elrejtett tehetetlen, de egyben áldott állapotunkból. Kérdés: Hova esünk ki? Egyfelől egy olyan sok esetben izgalmas és látványos aktivitásban, amelyben ideig-óráig megnyerjük a világot, de a lelkünkben kárt vallunk.⁸ Másfelől a kétszívűségbe, a kételkedésbe vagy kétségbeesésbe. Beleesünk ösztönösen működő önvédő mechanizmusainkba, vergődéseinkbe, ezernyi tévképzetünk hálójába (...).

A hit lényege a Szőlőtő Krisztusba lenni, Ő benne maradni, Ő hozzá menni, Ő hozzá visszatérni, a váltság mozdíthatatlan szikláján állni, Krisztusra hagyatkozni. Sem hitünk, sem pedig hitetlenségünk nem hat Krisztusra és elvégzett váltságára, de személy szerint reám viszont nagyon is. Minden áron meg kell maradnom az Isten irántam való szeretetében, aki abban mutatta meg irántam való szerelmét, hogy szeretett Egyszülöttjét adta, hogyha Ő benne bízom meg, el nem veszek, hanem örök életem van.⁹ Ez a mennyei Atyába vetett bizalom épít az iránta való bizalmatlanság és hitetlenség rombol és pusztít.

Vigyázat! Kételkedésünkből ne legyen hitetlenség! Mondjuk ezt! Hiszek Uram, légy segítségül az én hitetlenségemnek, azaz vezess engem a hitre és tarts meg engem!

⁶ Ole Hallesby: Az imádságról, Evangéliumi Kiadó. 18 o.

⁷ Ole Hallesby: Az imádságról, Evangéliumi Kiadó. 19 o.

⁸ Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de az ő lelkében kárt vall? Avagy micsoda váltságot adhat az ember az ő lelkéért? Máté 16:26. Vö.: Márk 8:36 és Luk 9:25. verseivel!

⁹ Jn. 3: 16.

Kérjétek, de jól! Jakab 4: 2.

Az imádkozással kapcsolatban tegyük fel a lényegi kérdést: Nem azért van-e a legtöbb nehézségünk az imádkozással kapcsolatban, mert nem jól, nem helyesen imádkozunk? Említettem, hogy hit nélkül nincs imádság, a hit pedig nem létezik az Isten ígéje nélkül, mert az Úr ígéje gerjeszti fel bennünk a bizalommal történő imádkozást!

A helyes imádkozás nagy és szent művészet. Egy emberi művészet sem éri el az imádkozás művészetét, melyet csakis Szentlélek, az imádkozás Lelke által lehet életvitelszerűen gyakorolni. Csak Ő általa vagyunk képesek imádkozni. Tanulás és gyakorlás nélkül senki nem lesz imádkozó keresztyénné.

Isten Ígéje és Szentlelke által világít rá arra az istentiszteletre, amelyben nem Krisztus Jézus lelkületével és indulatával imádkozunk. Imádkozunk, de nem jól, nem helyesen, sőt egyenes Istent ingerlően és bosszantóan.

Sok akadálya van a Jézus Krisztus szerinti imaéletünknek. A sok akadály közül az egyiket Jakab apostol említi a levelében, ez pedig a gerjedelmeinkre költött követeléseink. Itt az eredeti szövegben a ἡδονή (hédoné) azaz élvezet, gyönyör, gyönyörűség és vágy jelentésű szó áll. Az említett gyülekezeti tagok nagyon erőteljesen tudtak imádkozni a saját elképzelésük szerinti sikeres életükért. Ezt az ördöggel is cimboráló parázna lelkületet a világ barátságának keresése, az elbizakodottság, önhittség, irigység, a versengés, az önmutogató dicsekvő kérdés és a kevélység jellemzi. Szerintük, így is lehet kívánni, akarni, kérni, és mindenkin átgázolva önös célokat elérni. Az apostol az így elért célokat és sikereket az Isten ellenállásába való beleütközésnek és a semmi birtoklásának nevezi; nincs semmitek, - mondja, azaz a semmit birtokoljátok még akkor is, ha nyereségeitek nagy mennyiségű aranyban számoljátok. Ezzel állítja szemben Jézus Krisztus evangéliumát, aki az igazi birtoklásról ezt mondja:

- „Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyeknek országa.” Mt 5: 3.

Boldogok a Krisztus által birtokolt igazak, akiket Ő a mennyország számára oltalmaz és megtart! Krisztus önmagáról mondta:

- „Jön a világ fejedelme: de énbennem nincsen semmije!”¹⁰

Azokhoz is jön a világ fejedelme, akik a Krisztuséi, de náluk sem találhat semmit, ami az övé volna. Akinél viszont bármit talál az ördög, ami az övé, kamatostól veszi azt magához, a kamat pedig sokszor az örök üdvösség elvétele, tehát az örök kárhozát. Becstelen ördögi üzlet. Szabadíts meg Uram!

Mivel az Isten a kevélyeknek ellenük áll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad, az apostol megoldásként a kegyelem keresését javasolja:

- „Engedelmeskedjétek azért az Istennek; álljatok ellene az ördögnek, és elfut tőletek. Közeledjétek az Istenhez, és közeledni fog hozzátok. Tisztítsátok meg kezeiteket, ti bűnösök, és szenteljétek meg szíveiteket ti kétszívűek. Nyomorkodjatok és gyászoljatok és sírjatok; a ti nevetésetek gyászra forduljon, és örömtök szomorúságra. Alázzátok meg magatokat az Úr előtt, és felmagasztal titeket.” Jakab 4: 7-10.

¹⁰ Jn 14: 30.

Szentlélek Isten Jakab apostol által adott tanácsát nem magyarázom, azt viszont szeretném mindenkinek a szívére kötni, hogy az Úr beszédének hallgatójaként szükségszerű, hogy most, amikor hallod az Igét, az Isten hívását, engedelmeskedj az Úrnak. Engedd, hogy a váltság valósága határozza meg a gondolkodásodat, fogadd el magadra érvényesnek Isten Krisztusban kinyilatkoztatott igazságát, valóságát! Hogyan? Pál erre így válaszolt a korinthusiaknak:

- „Ezt pedig azért mondom, atyámfiai, mert az idő rövidre van szabva ezentúl, azért akiknek van (...), úgy legyenek, mintha nem volna. És akik sírnak, mintha nem sírnának; és akik vigadnak, mintha nem vigadnának; akik vesznek, mintha semmijük sem volna. És akik élnek e világgal, mintha nem élnének: mert elmúlik e világnak ábrázata.” 1Kor 7:29-31.

Mit tanít Pál? Azt, hogy legyél szegény vagy gazdag, ne a pillanatnyi világ ábrázata határozza meg számodra a vezérlő, elsődleges valóságot, hanem Jézus Krisztus! Őt ültess minden döntésed trónjára!¹¹ A rövidre szabott kegyelmi idő pedig arra van, hogy Krisztus Jézus vegyen téged az uralmába és így az Istentől előre elkészített cselekedeteidben¹² megdicsőüljön az Isten, és eljöjjön az Isten országa, amint azt az Úri imában is kérjük. Kérjük tehát gyermeki bizalommal, hogy minden szükségünkben felettébb dicsőüljön meg a teremtő, a gondviselő, szabadító, és a mennyei Atyaként bennünket szerető szent Isten (Jn 15:8)! Ámen.

¹¹ Lerontván okoskodásokat és minden magaslatot, amely Isten ismerete ellen emeltetett, és foglyul ejtve minden gondolatot, hogy engedelmeskedjék a Krisztusnak (...). 2Kor 10:5.

¹² Mert az Ő alkotása vagyunk, teremtve [Általa] a Krisztus Jézusban jó cselekedetekre, amelyeket előre elkészített az Isten, hogy azokban járjunk. Ef 2:10.